

2023 08/09

ZIŅNESIS

LATVIJAS NACIONĀLAIS VĒSTURES MUZEJS

Rīgas pils fasāde 2023. gada augustā. Foto: LNVM

3
Septembris Brīvības bulvārī 32: ikmēneša piedāvājumi un 4 pasākumi izstādē "Vainagošanās"

4–5
Aizvien tuvāk Rīgas pilij: trīs konkursi noslēgušies, viens vēl priekšā, bet pils iekšdarbi tuvojas noslēgumam

6
Jauna elpa izstādē "Vainagošanās" – LMA studentu darbi pēc eksponēšanas Milānā

7
Dauderos jauna izstāde un atsvaidzināti dārza stādījumi, kā arī gaidāmas Eiropas kultūras mantojuma dienas

11–12
LNVM Dziesmu svētku nedēļā: iepriecinoša apmeklējuma statistika un muzeja darbinieku dalība svētkos

13–14
Pirmais Mūzu simpozījs Pulka ielā un ikgadējā skolotāju infodiena

15
Kas labs izrakts Vijciemā? Arheologu vasaras gaitas

SEPTEMBRIS. UZ JAUNIEM APVĀRŠĻIEM

LATVIJAS NACIONĀLAIS VĒSTURES MUZEJS

Pastāvīgā ekspozīcija
Latvijas senvēsture

Livonija

Latvijas teritorija
un iedzīvotāji 16.–18. gs.

Kurzemes un Zemgales
hercogiste 16.–18. gs.

Muiža un muižniecība
17.–19. gs.

Zemnieku tradicionālais
dzīvesveids 19. gs.

Dzīvesvide un ikdiena
19. gs. un 20. gs.
sākumā: bīdermeiera
un jūgendstila interjeri

Tehniskā modernizācija
19. gs. un 20. gs. sākumā

Latvieši 19. gs. otrajā
pusē un 20. gs. sākumā:
nacionālā pašapziņa,
kultūra un sabiedriskā dzīve

Latvijas Republika.
1918–1940
Art Deco interjers Latvijā
20. gs. 30. gados

Latvijas Republikas
okupācija un pievienošana
PSRS. 1940–1941

Totalitāro okupācijas režīmu
represijas pret Latvijas
iedzīvotājiem. 1940–1953

Padomju vara Latvijā:
ideoloģija, pārvalde un
saimniecība. 1944–1989

Ikdienas dzīve Padomju
Latvijā. 20. gs. 60. gadu
dzīvokļa interjers

Latvieši svešumā.
1944–1990

Latvijas Republikas
valstiskās neatkarības
atjaunošana

Pastāvīgās izstādes
"Nauda Latvijā"

"Latvijas valsts dibināšana
un dibinātāji"

Izstādes
"Satversme 100+"
līdz 2024. gada
maiņa beigām

"Vainagošanās.
Arheoloģiskie, etnogrāfiskie
un mūsdienīgie vainagi
Latvijas kultūrā"
20.06.–20.12.2023.

"Krāsainā Latvija"
Latvijas vēsture unikālos
krāsu uzņēmumos
līdz 2024. gada maiņa
beigām

DAUDERU NODAĻA

Pastāvīgā ekspozīcija
Bingneru villas kungu istaba

Kārļa Ulmaņa darba kabinets

Dauderu nama liktenis
padomju periodā un tapšana
par muzeju

Savrupnoma neredzamā
puse – virtuve

Kolekcionāra kabinets

Līdzņemtais mantojums.
Latvijas apliecināšana trimdā

Pastāvīgā izstāde
Gaida Graudiņa kolekcija
Interjera un sudraba
priekšmeti no Gaida
Graudiņa kolekcijas

Izstāde
Sergeja Zinovjeva
gleznu izstāde
"Mana Rīga"
16.08.–01.10.

TAUTAS FRONTES MUZEJA NODAĻA

Pastāvīgā ekspozīcija
Atmoda–LTF–neatkarība

Parlamentārā revolūcija

LNVM ekspozīcija
un izstādes Brīvības
bulvārī 32
POTCPSS
10.00–17.00

LNVM krājums un speciālisti
Muzeju krātuvē
Pulka ielā 8 pieejami,
iepriekš vienojoties
pa tālr. 67223004

LNVM Dauderu nodaļa
Zāģeru ielā 7
POTCPSS
10.00–17.00

LNVM Tautas frontes
muzeja nodaļa
Vecpilsētas ielā 13/15
POTCPSS
10.00–17.00

Apmeklē muzeju arī attālināti – virtuālo resursu vietnē

eMuzejs

Pievieno savu stāstu
Gadsimta stāstiem

Galerijas un virtuālās
izstādes

Video un audio

Interaktīvās kartes

Lekcijas

Pētījumi un izdevumi

Skolām un ģimenēm

Pievieno savu fotogrāfiju
Gadsimta albumam

< Skats izstādē "Nauda Latvijā". Foto: Valters Lācis

^ Latvijas Mākslas akadēmijas studentu darbi izstādē "Vainagošanās". Foto: Landa Lagzdīņa

< Vainags. Nīcas pagasts. 19. gs. LNVM krājums

LNVM PIEDĀVĀJUMS SEPTEMBRĪ

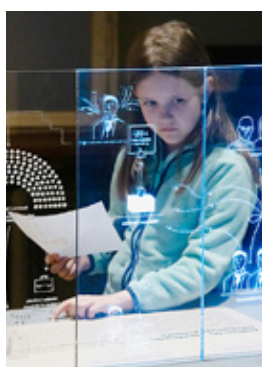
Jaunās sezonas pirmajā mēnesī Latvijas Nacionālais vēstures muzejs ekspozīcijas un izstāžu namā Brīvības bulvārī 32 piedāvās ikmēneša norises un pasākumus akcentēs izstādi "Vainagošanās". Arheoloģiskie, etnogrāfiskie un laikmetīgie vainagi Latvijas kultūrā".

6. septembris Brīvības bulvāra 32 kalendārā iezīmēts kā ikmēneša Senioru diena, kad ikvienam, uzrādot pensionāra aplieciņu, tiek piedāvāta bezmaksas ieeja muzejā un tā pasākumos; ekskursijā izstādē "Nauda Latvijā" (sākums 12.00) numismātikas interesentiem pētnieks Mārtiņš Vāveris stāstīs par naudas ceļiem Latvijas vēsturē.

12. septembrī 17.30 Brīvības bulvārī 32 atsāksies Vēlo otrdienu pasākumi: norišu ciklu izstādē "Vainagošanās" jaunajā sezonā aizsāks tikšanās ar izstādes laikmetīgo vainagu autoriem. Būs iespēja uzzināt radošo darbu stāstus un to tapšanu.

19. septembrī izstādē notiks ekskursija tās kuratoru Iritas Žeieres un Initas Heinolas vadībā, sākums 17.30.

Otrdienas, 26. septembra pievakarē 17.30 izstādē "Vainagošanās" tiks piedāvātas divas tematiski saistītas lekcijas: "Vainagošanās Dziesmu svētkos. Vainags jaunveidotajā nacionālajā simbolā –

^ Skats izstādē "Satversme 100+". Foto: Jānis Pukītis

> Sieviete tradicionālajā apģērbā. Liepājas apriņķa Rucavas pagasta "Šimi". 1924. gads. Foto: Frīdrihs Ozoliņš. LNVM krājums

tautas tērpā", ko piedāvās LU LVI pētniece Anete Karlsonē, un "Vainags un mode 20. gadsimta 20.–30. gados" redaktore, grāmatas "Elegantā Rīga" autore Initas Saulītes-Zanderes skatījumā. Lekcijas būs iespējams klausīties gan klātienē Brīvības bulvārī 32, gan attālināti: [facebook.com/LNVMuzejs](https://www.facebook.com/LNVMuzejs).

30. septembrī (kā katra mēneša pēdējā sestdienā) visu dienu ieeja muzejā un tā pasākumos būs bez maksas. Tāpat brīva ieeja būs spēkā izstādes "Vainagošanās" ietvaros rīkotajā Astras Dzerves meistarklasē "Kā top Kurzemes zīļu vainags?" 12.00. Pasākumā iecerēti etnogrāfisko vainagu darināšanas paraugdemonstrējumi. Pasākumam vēlams pieteikties laikus: info@lnvm.lv vai 67221357. ●

^ Skats uz Rīgas pili no Daugavas gātes.
Foto: LNVM

METU KONKURSI TUVOJAS NOSLĒGUMAM

Vasara ir bijis intensīva darba laiks LNVM speciālistiem, kuri iesaistīti Rīgas pils jauno ekspozīciju izveidē, kā arī Latvijas dizaineriem un arhitektiem, kuri ir bijuši gatavi piedāvāt savu vīziju par to, kādām būtu jābūt jaunajām muzeja ekspozīcijām Rīgas pilī.

Jūnijā un jūlijā tika izsludināti trīs metu konkursi, kuros muzejs aicināja pieteikties plašu mākslinieku, dizaineru, arhitektu loku, minimāli ierobežojot dažādas konkursa formālās prasības. Piedāvājumus vērtēja žūrija, kurā bija LNVM pārstāvji, Kultūras

^ Skats Rīgas pils pagraba velvju zālē restaurācijas procesa laikā.
Foto: Jānis Puķītis

ministrijas Arhīvu, bibliotēku un muzeju nodaļas vadītāja vietniece Daina Ratniece, muzeju nozari pārstāvēja Solvita Vība (Latvijas Okupācijas muzeja direktore) un Laura Lūse (Rundāles pils muzeja direktore), piedāvājumus Rīgas pils kastelas telpu kontekstā palīdzēja izvērtēt kastelas rekonstrukcijas projekta restaurācijas daļas vadītāja Ilona Markuse, savukārt no mūsdienu dizaina un arhitektūras skatupunkta piedāvājumus vērtēja arhitekte un LMA vieslektore Zane Tetere-Šulce.

Kā pirmais noslēdzās metu konkurss ekspozīcijas "Livonijas pils" iekārtošanai kastelas D korpusa pagrabā. Tajā piedāvājumus bija iesnieguši četri pretendenti, no kuriem labāko vērtējumu (277 punkti no 360 iespējamajiem) ieguva mets "Platforma" (SIA "DJA"), otro – mets "Akure" (245 punkti, SIA "Aģentūra Raugs"), trešo – "Gadsimti" (227 punkti, SIA H2E), bet piedāvājums "AAOSVM" saņēma 188 punktus (SIA "Kolektīvs" un "Motor" Oū). Pēc dažādu tehnisko risinājumu jautājumu un izmaksu precizēšanas līguma slēgšana par ekspozīcijas "Livonijas pils" projektēšanu tika piedāvāta 1. vietas ieguvējam SIA "DJA".

21. augustā tika izvērtēti arī pils 4. stāvā paredzētās Latvijas vēstures pārskata izstādes "Straumējot laiku" dizaina metu piedāvājumi. Žūrija no pieciem piedāvājumiem augstāko vērtējumu – 327 punktus no 360 – piešķīra pieteikumam "Deviņas straumes", otro – "Avoti" (295 punkti), trešo – "Pudurs" (247 punkti), tiem sekoja "Adfuturum" (212 punkti) un ABC123 (126 punkti). Trešais metu konkurss ekspozīciju "Sakrālā māksla" un "Rīgas pils vēsture" iekārtošanai noslēdzās 31. augustā.

Septembrī plānots izsludināt arī metu konkursu LNVM zīmola vizuālās identitātes un tās atvasināto produktu izstrādei.

Plašāku pārskatu par iesniegtajiem metiem un tālāko virzību to īstenošanā iecerēts sniegt preses konferencē septembra beigās, kad būs noslēgušies visi ekspozīciju dizaina metu konkursi, – sekojiet aktualitātēm! ●

^ Rīgas pils kapela restaurācijas procesa laikā. Foto: Jānis Puķītis

< Rīgas pils remteris restaurācijas procesa laikā. Foto: Toms Ķikuts

> Skats uz pirmo telpu, kurā nonāks pils apmeklētāji, – 1. stāva vestibulu. Foto: Toms Ķikuts

^ Skats uz Daugavas gāti no 11. novembra krastmalas puses. Foto: LNVM

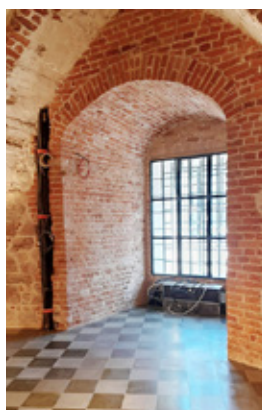

RĪGAS PILS TELPAS ATGŪST SENĀS APRISES

Būvdarbi vairākās Rīgas pils zālēs un gaitēnos un arī kastelas D fasādē aizvien konkrētāk un uzskatāmāk ļauj sajūst to, kādās telpās muzejs iekārtos ekspozīcijas un kādu vidi pēc pils atvēršanas varēs baudīt tās apmeklētāji.

Patlaban teju pilnībā pabeigta ir kastelas D korpusa fasāde un būvdarbi pils pagraba telpās, kur tiks iekārtota ekspozīcija "Livonijas pilis", noslēgumam tuvojas arī bērniņu telpu izbūve, kur atradīsies bērnu nodarbību telpas. Tāpat plašu un gaišu sajūtu jau iespējams izjust 4. stāva izstāžu zālēs, kurās līdz pils kastelas rekonstrukcijas un restaurācijas III kārtas pabeigšanai atradīsies Latvijas vēstures pārskata izstāde "Straumējot laiku". Salīdzinoši vairāk darba būvniekiem atlicis sarežģītājā pils 2. stāvā, kur atrodas reprezentatīvākās kastelas telpas – remteris un kapela.

Saskaņā ar plānoto būvdarbu pieņemšana sāksies šī gada nogalē un, ieskaitot defektu novēršanu, visticamāk, prasīs vairākus mēnešus. Muzejs ekspozīciju Brīvības bulvārī, kā iepriekš plānots, piedāvās apmeklētājiem līdz 2024. gada maijam un

^ Svina tornis 1. stāva līmenī, kur atradīsies muzeja veikals. Foto: Toms Ķikuts

> Skats Rīgas pils iekšpagalmā remontdarbu laikā. Foto: Jānis Puķītis

pēc tam sāks atgriešanos pilī. Jaunās ekspozīcijas plānots pabeigt 2025. gadā.

Patlaban lielākās bažas saģādā Daugavas gātes rekonstrukcijas projekts, kas paredz ne tikai šīs ielas sakārtošanu gar Rīgas pils kastelas D fasādi, bet arī lietūsūdens kanalizācijas sistēmas un sienas atseguma izbūvi pagrabstāva līmenī, kas ļautu būtiski uzlabot klimatu pagraba telpās un nodrošināt normālu ekspozīcijas "Livonijas pilis" darbību. Diemžēl šī projekta būvdarbu iepirkums pārāk lielo piedāvāto izmaksu dēļ beidzās bez noslēgta līguma ar VAS "Valsts nekustamie īpašumi", savukārt atkārtots iepirkums pagaidām nav uzsākts. LNVM situācijas nopietnību atkārtoti darījās zināmu arī valsts institūcijām un Rīgas pils atjaunošanas padomei. ●

^ > Attēlos: LMA studentu darbi. Foto: Jānis Puķītis

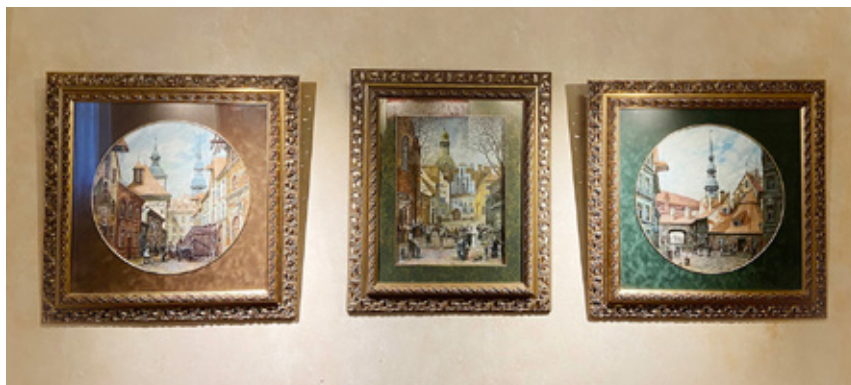
LMA: KAS IR TAVĀ GALVĀ?

No 3. augusta LNVM izstāde "Vainagošanās" papildināta ar 11 jaundarbiem no LMA projekta "Kas ir tavā galvā?", kas veidoti Milānā, Itālijā notiekošās starptautiskās dizaina meses *Salone del Mobile* dizaina skolu un jauno dizaineru sadaļai *SaloneSatellite 2023.* gada pavasarī.

Šī gada *SaloneSatellite* tēma bija par dizaina atbildību. Uz retorisko jautājumu – "Dizain, kur tu dodies?" ("Design, where are you going?") LMA ekspozīcija Milānā atbildēja ar līdzvērtīgu pretjautājumu – "Kas ir tavā galvā?" ("What's in/on your head?"). Impulsu tam deva LMA un LNVM sadarbība, pētot vainagus Latvijas kultūrvēsturē un interpretējot tos mūsdienu kontekstā. Mākslas un dizaina studenti savā pētniecības procesā mēģināja noskaidrot, kas notiek cilvēku

galvās laikmeta izaicinājumu kontekstā. Produktu, metāla, modes, grafikas dizaina un tekstila mākslas studenti kopā ar saviem docētājiem interpretēja kroni kā varas un gribas simbolisku sinerģiju sociālo, ētisko un filozofisko kategoriju mijiedarbībā. Tika konstatēts, ka visaptverošā informācijas gūzmā cilvēka skats joprojām paliek ļoti šaurs, ka trokšņu piesārņojumā nevar sadzirdēt būtiskāko.

LMA ekspozīciju Milānā veidoja akadēmijas docētāji Māris Mortukāns (projekta vadītājs), Maija Rozenfelde, Matīss Zvaigzne, Ervins Pastors, Rasma Pušpure, Agnese Narņicka, Sarmīte Poļakova, Beate Šņuka, Evija Štelpa, Modris Svilāns, Arvīds Endziņš, Andrejs Puķītis, Līga Dubrovskā, Jānis Gailītis, Elīna Čibiete, Ieva Krūmiņa un Barbara Ābele un Latvijas Mākslas akadēmijas produktu, metāla, modes un grafikas dizaina un tekstila speciālistu studenti Emīlija Lūse, Paula Leismane, Marta Cīrulle, Rūdolfs Kuncītis, Laura Dzērve, Lūkass Segliņš, Anete Trifanova, Elīza Dzērve, Anastasija Bikova, Dāniels Šatalovs, Laima Grasmāne, Rūdolfs Kesenfelds, Katrīna Bināte, Sintija Sorokina, Reinis Lozda, Luīze Kalniņa, Egija Ziediņa. ●

▲ Skats Sergeja Zinovjeva gleznu izstādē "Mana Rīga".
Foto: Olga Miheloviča

> Fon Bingneru villa
20. gadsimta sākumā.
Andra Caunes privātkolekcija

> Dauderu lapa facebook.com.
Ekrānšāviņš

JAUNUMI DAUDEROS

Septembrī LNVM Dauderu nodaļā sagaidāmi regulārie pasākumi, kā arī tiek piedāvāti vairāki jaunumi – gan reālajās (namā un dārzā), gan virtuālajās mājvietās.

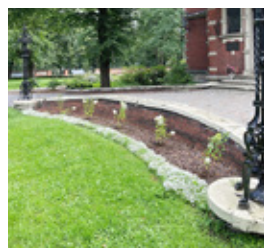
Sagaidot Rīgas dzimšanas dienas svinības, no 16. augusta līdz 1. oktobrim Dauderu Lielajā salonā skatāma mākslinieka Sergeja Zinovjeva gleznu izstāde "Mana Rīga". Sergejs Zinovjevs absolvējis Latvijas Mākslas akadēmijas Glezniecības nodaļu, mācījies pie ievērojamiem latviešu māksliniekiem – Borisa Bērziņa, Eduarda Kalniņa un Imanta Vecozola. Unikālā tehnikā mākslinieks rada romantiskus un vienlaikus dokumentāli precīzus Vecrīgas objektus, atainojot Melngalvju namu, Konventa sētu, Svētā Pētera baznīcu un citus uz paša izvēlētas vai iedomātas Rīgas arhitektūras fona, aicinot skatītājus aizdomāties par mākslinieka un vēstures attiecībām, ļaujot iejusties citā laikā un telpā.

8.–10. septembrī Dauderos risināsies Eiropas kultūras mantojuma dienas, kas šogad notiek jubilejas zīmē. Pirms 100 gadiem tika pieņemts Likums par pieminekļu aizsardzību Latvijā un nodibināta Pieminekļu valde, tādēļ šogad sevišķa uzmanība pievērsta tiem objektiem, kuros var izsekot kultūras mantojuma aizsardzības sistēmas attīstībai gadsimta garumā, un tāds ir arī "Dauderu" nams, kas minētajās dienās būs apmeklējams bez maksas. Nama un ekspozīcijas apskati aizraujošāku darīs fotoorientēšanās uzdevumi un ekskursija pa "Dauderiem" 10. septembrī 13.00, kurā vedīs LNVM speciālisti un ekspozīcijas autori, kas detalizēti pētījuši ēkas un apkārtnes vēsturi. Šo maršrutu iespējams iziet arī individuāli, izmantojot mobilo aplikāciju.

30. septembrī Dauderos notiks Brīvsestdiena: ikvienam bez maksas būs pieejams greznais 19. gadsimta beigu savrupnams un muzeja pamatekspozīcija, kā arī skaistais dārzs, bet 14.00 "Dauderu"

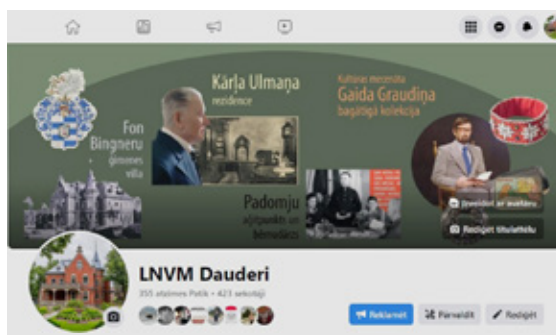

▲ Eiropas Kultūras mantojuma dienu logo

▲ Informatīva skrejlapa skolēniem

▲ Jaunumi "Dauderu" dārzā: skarainās hortenzijas

namā notiks bezmaksas ekskursija muzeja gida vadībā.

Sākot jauno mācību gadu, skolēni tiek aicināti izzināt "Dauderu" namu kādā no muzejpedagoģiskajām programmām. Programma "Dauderu" dārza noslēpumi" paredzēta 3.–6. klasei un veidota kā orientēšanās uzdevumu komplekts, lai izzinātu "Dauderu" nama saimnieku dzīvesveidu 19.–20. gadsimtā un iepazītu muzeja dārza elementus spēles veidā. "Izzini "Dauderu" nama un Latvijas vēsturi" ir pārskata ekskursija ekspozīcijā, kas iepazīstina ar nama biogrāfiju un pārmaiņām Latvijas vēsturē; gida stāstījumu papildina uzdevumi gan sākumskolas (1.–4. klasei), gan pamatskolas skolēniem (5.–9. klasei). Savukārt nama dārzu, ko projektējis ievērojamais Rīgas ainavu arhitekts Georgs Kūfalts, iespējams pirms vai pēc nodarbības izmantot kā klases piknika, citu aktivitāšu vai atpūtas vietu.

Lai iespējami ērti sazinātos ar Dauderu cienītājiem virtuālajā vidē, turpmāk visa informācija par muzejā notiekošo tiks publicēta Facebook tīklā tikai vienā platformā – LNVM Dauderu lapā facebook.com/LNVMDauderi, bet profils facebook.com/dauderi.lnvm ir slēgts. Profila sekotāji tiek aicināti no jauna reģistrēties Dauderu lapā.

Arī Dauderu nodaļas dārzs top arvien skaistāks un sakoptāks – šovasar ar dārznieces Ivetas Liniņas rūpēm tur iestādītas skarainās hortenzijas; bērzu celmu vietā tagad aug pīlādzis un šķirnes "Raganas Sarkanais" ābele; atsvaidzināta zāliena zona, papildināta hortenziju un jasmīnu rinda, iestādītas tūjas un kalnu priedītes, dārza centrālo dobjū daudzgadīgie stādi papildināti ar kaķumētrām un hostām, tiek formētas bukšu rindas un spireju stādi, dārzu daļo arī košumaugi podos. ●

◀ Rasma Gruntes un Anša Perija kazu volga un viesu autobuss pie līgavas mājām Margrietas ielā. 1971. gada 7. augusts. Foto: Ansis Grunte

▲ Rasma Grunte, pastaigājoties vietā, kur patlaban ir Āgenskalna priēzu dzīvojamais masīvs. 1953. gada 12. aprīlis. Foto: Ansis Grunte

▲ Signe uz tiltiņa pie Arkādijas parka kinoteātra. 1977. gads. Fotogrāfs: Ansis Grunte

▲ Rasma Grunte pie Arkādijas parka tiltiņa. 1954. gads. Foto: Ansis Grunte

➤ Rasma Grunte un Inta Vasere ar lellēm – Noru un Lolitu. 1952. gada 20. novembris. Foto: Ansis Grunte

PAPILDINĀJUMS GADSIMTA ALBUMAM: SADZĪVE UN SVĒTKI

Kāds muzeja apmeklējums jūlija brīvdienā deva gan skaita, gan satura ziņā apjomīgu papildinājumu muzeja virtuālajam projektam **Gadsimta albums, kurā kopš 2018. gada ar sabiedrības iesaisti tiek veidota plaša Latvijas vēstures fotopanorāma.**

Apmeklējot muzeju, Rasma Perija pastāstīja par viņas rīcībā esošajām fotogrāfijām, ar kurām viņa būtu gatava iepazīstināt plašāku skatītāju loku. Rasma kundze uz muzeju atnesa ne tikai sava tēva Anša Gruntes rūpīgi veidoto albumu, kurā fotofiksēta ģimenes ikdiena un rūpīgi klāt pierakstīts katras fotogrāfijas notikuma laiks un vieta, bet arī citus attēlus, kas stāsta par viņu un viņas radniekiem no 20. gadsimta sākuma līdz 1980. gadiem.

Rasma muzejā viesojās vairākkārt, lai pastāstītu par saglabātajām fotoliecībām. Aizraujoši ir Pārdaugavas attēli, kuros redzams, kā gadu gaitā mainījusies Rīga. Interesanti ir arī svētku un ikdienas fotofiksējumi, kas ļauj izziņāt, kāds bija cilvēku apģērbs un matu sakārtojums, bērnu rotaļlietas, kādi svētki tika svinēti. Rasma atminējās, ka tēvs bijis ne tikai aizrautīgs fotogrāfs – fotografējis gan meitas bērnības gaitas 1950. gados, gan mazmeitu bērnību 1970.–1980. gados –, bet arī pats mājās savas fotogrāfijas izgatavojis.

Paldies Rasmai Perijai par veltīto laiku un lielisko Gadsimta albuma papildinājumu ar vairāk nekā 60 fotogrāfijām! ●

RĪGAS PILS – POPULĀRS TĒLS FOTOGRĀFIJĀS

Izzinot Rīgas pils vēsturiskā veidola maiņas laika gaitā, šoreiz pievēršamies fotogrāfijām, kas skata pili un pils laukumu aptuveni 30 gadu periodā – no 1860. līdz 1890. gadiem.

Kopš 19. gadsimta vidus zīmējumu kā pils vēstures izziņas avotu arvien vairāk aizstāj fotogrāfija. Rīgas pils varētu būt viens no visvairāk fotografētajiem objektiem Latvijā – tā vairāk vai mazāk ir redzama teju katrā Rīgas panorāmā no Daugavas puses. Tāpat daudz Rīgas pils fotogrāfiju ir no laukuma puses, bet iekšskatu – daudz mazāk. Īpaši tas sakāms par laiku līdz 1. pasaules karam. Toties mūsdienās līdz ar digitālās fototehnikas izmantošanu un pils izpēti un remontdarbu dokumentēšanu uzņēmumu skaits ir audzis ģeometriskā progresijā. Šajā galerijā pievēršsimies pirmajiem 19. gadsimta Rīgas pils attēliem.

Senākais zināmais Rīgas pils fotoattēls ir ap 1860. gadu no Citadeles vaļņa uzņemtais ovālā formāta pils skats no ziemeļiem. Pēc šīs fotogrāfijas vēlāk ir izdotas vismaz divas dažādas pastkartes. Vairākos uzņēmumos 1860. gadu pirmajā pusē Rīgas pili ir dokumentējis Alfons Bērmanis. Ir zināma (privātkolekcijā) viņa uzņemtā viena no pirmajām Rīgas panorāmām ar pili no Pārdaugavas puses. Pēc Bērmaņa fotogrāfijas ir izgatavota A. Vegera litogrāfija, kas iespiesta 1867. gada Rīgas almanahā.

△ Rīgas pils no laukuma puses. 1860. gadu beigās vai 1870. gadu sākums. Fotogrāfs nezināms. LNVM krājums

△ Rīgas pils no Citadeles puses. Ap 1860. gadu. 20. gadsimta sākuma pastkarte. No Latvijas Nacionālās bibliotēkas projekta "Zudusi Latvija"

^ Rīgas pils no laukuma puses. 1860. gadu pirmā puse. Kārļa Šulca foto. LNVN krājums

^ Rīgas pils no laukuma puses starp 1881. un 1888. gadu. Fotogrāfs nezināms. Vācu mākslas vēstures dokumentācijas centrs. Marburgas foto arhīvs (*Deutsches Dokumentationszentrum für Kunstgeschichte. Bildarchiv Foto Marburg*)

Īpaši izcila kultūrvēsturiska nozīme ir Alfona Bērmaņa 1863. gadā uzņemtajām deviņām Rīgas fotogrāfijām no Doma baznīcas torņa uz visām debespusēm, no kurām pirmajā ir ietverta Rīgas pils. Tajā detalizēti redzama ne tikai pils, bet arī tās apkārtnē – Citadele, 1873. gadā nojauktā virssardze un apkārt uzvaras kolonnai 1861. gadā ierīkotie apstādījumi. Domājams, ar aptuveni to pašu laiku (1860. gadu pirmo pusi) ir datējama Kārļa Šulca fotogrāfija, kurā redzams Pils laukums ar pils austrumu fasādi. Vēlāk pēc šīs fotogrāfijas ir izgatavota cita A. Vegera litogrāfija – 1883. gada Rīgas almanaham. Ir zināma vēl viena 1860. gadu pils laukuma fotogrāfija, kas līdzīga Šulca fotogrāfijai, – tā pirms vairākiem gadiem parādījās izsoļu nama “Vitber” izsolē.

Pils laukumu ar gandrīz pilnu pils austrumu fasādi rāda kāda nezināma autora 1860. gadu beigu vai 1870. gadu sākuma muzeja krājumā esoša fotogrāfija. Katrā ziņā tā nav vēlāka par 1881. gadu – šajā laikā uzcelti pils jumtu sadalošie ugunsūri, kas redzami Marburgas fotoarhīva krājumā esošā nezināma autora fotogrāfijā. Ārēji ļoti līdzīga ir

^ Pils laukums ar Rīgas pili fonā. 1890. gads. Kārļa Šulca fotodarbnīcas foto (?). LNVN krājums

^ Rīgas pils skats no Doma baznīcas torņa. 1863. gads. Alfons Bērmaņa foto. LNA Latvijas Valsts kinofotofonodokumentu arhīvs

1890. gada Kārļa Šulca fotodarbnīcas Rīgas pils fotogrāfija, taču tā rāda jau tālākās izmaiņas Rīgas pils arhitektūrā: svina tornis ir atguvis jumtu. Plašākā rakursā pils laukums attēlots citā 1890. gada fotogrāfijā: tur pili daļēji aizsedz pie kādreizējās virssardzes stādītie koki.

Minētās nav vienīgās šī laika Rīgas pils fotogrāfijas no laukuma puses. Rīgas pili ar Svina torni priekšplānā (1870.–80. gadi) redzam Ādolfā Freiberga izdotajā Rīgas skatu zīmējumu albumā, kas tapusi pēc Roberta Borharda fotogrāfijām. Tā tapusi pēc 1873. gada, jo tajā redzami lieli kapeļas logi ir sadalīti. Pils laukums rakursā vairāk no pils puses (redzama pils fasāde) ir ietverts Emanuela fon Egerta tā paša laika fotogrāfijā. Cits Rīgas pils 1890. gadu Kārļa Šulca fotodarbnīcas foto ir ievietots Šulca Rīgas fotogrāfiju albumā.

Šis ir tematiski un hronoloģiski šaurs ieskaits plašajā Rīgas pils fotogrāfiju klāstā. Nākamajās galerijās turpināsim to izvērst ar 20. gadsimta sākuma pastkartēm, no kurām daudzas tapušas pēc 19. gadsimta beigu – 20. gadsimta sākuma fotogrāfijām. ●

Autori: Jānis Ciglis, Gunita Baumanne

^ Skats ekskursijā izstādē "Vainagošanās", vada viena no autorēm Irita Žeiere. 2023. gada 4. jūlijs. Foto: LNVM

^ Lappuses no izstādes "Vainagošanās" atsauksmju grāmatas

> Dziesmu svētku dalībnieki muzejā. Foto: LNVM

DZIESMU SVĒTKI IZDŽĪVOTI

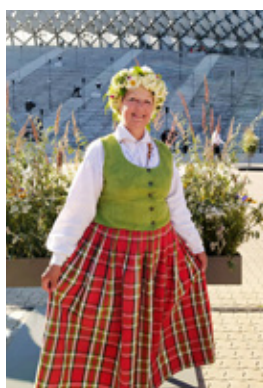
XXVII Vispārējo latviešu Dziesmu un XVII Deju svētku laiks no 30. jūnija līdz 9. jūlijam bija īpašs arī Latvijas Nacionālajam vēstures muzejam: svētku laikā tās dalībniekiem bija sarūpēta īpaša pasākumu programma, un arī paši muzeja darbinieki bija iesaistījušies svētku norisēs.

Dziesmu svētku nedēļā muzejā Brīvības bulvārī 32 sagaidījām daudzus priecīgus un patiesi ieinteresētus apmeklētājus, kas iedvesmo tālākiem darbiem un iecerēm: ekspozīciju un izstādes, tai skaitā īpaši Dziesmu svētkiem gatavoto "Vainagošanās. Arheoloģiskie, etnogrāfiskie un laikmetīgie vainagi Latvijas kultūrā", apmeklēja 3552 viesi: 3439 individuālie apmeklētāji, no kuriem 1899 – Dziesmu svētku

dalībnieki, un 113 grupas, no tām 66 veidoja svētku dalībnieki. Gan šajā, gan izstādēs "Satversme 100+" un "Kamēr vēl laiks" (Esplanādē), kā arī Latvijas vēstures ekspozīcijā notika gida vadītas ekskursijas svētku dalībniekiem, kuriem muzeja un tā pasākumu apmeklējums bija bez maksas.

Svētki tika izdžīvoti arī "no iekšpuses": 5. jūlijā tika saņemta ziņa, ka Eduards Plankājs, LNVM

^ Ingrida Līga Virse
Mežaparka estrādē pirms
koncerta

< Ināra Kraukle blakus
restaurētajam Dziesmu svētku
karogam "Līgo!" Rīgas latviešu
biedrības namā

< Triju paaudžu koriisti
(no kreisās): Edvards,
Vija un Toms Ķikuti

> Ilzes Miķelsones pīte
ziedu vainagi koklētājām.
Foto: LNVM

^ Eduards Plankājs
tautastērpu skatē.
Foto: Mikus Kļaviņš, Latvijas
Nacionālā Kultūras centra
arhivs

^ Latvijas Diplomātiskais koris
pie Ministru kabineta ēkas
pirms Dziesmu svētku gājiena
30. jūnijā. 2. rindā 4. no labās –
Ingrida Līga Virse

Arheoloģijas departamenta krājuma glabātājs, Latviešu Tautastērpu skatē ticis novērtēts ar 1. vietu kategorijā "Individuālais vai ģimenes nokomplektētais tautastērps". Panākuma lauri pienākas arī visiem tērpa darināšanā iesaistītajiem meistariem: Dagnijai Pārupei, Madarai Briedei (arī viņa ir LNVM darbiniece), Anetei Karlsonai, Ievai Kalniņai, Viesturam Āboltiņam, Ausmai Spalviņai, Edvardam Puciriusam, Renāram Skrindam un Artūram Zirnim. Apsveicam!

Vairāki muzeja darbinieki piedalījās svētkos, dziedot kori: Ingrida Līga Virse (Arheoloģijas departamenta pētniece) pārstāvēja Latvijas Diplomātisko kori, Ināra Kraukle (zāļu uzraudze Brīvības bulvārī 32) – Rīgas Latviešu biedrības kori "ERELBE" un direktora vietnieks zinātniskajā darbā Toms Ķikuts – kori "Cilts". Savukārt muzejpedagoģe Ilze Miķelsone deva artavu svētku vizuālajā noformēšanā, pinot krāšņus vainagus koklētāju ansambļa "Vīzija" dalībniecēm. ●

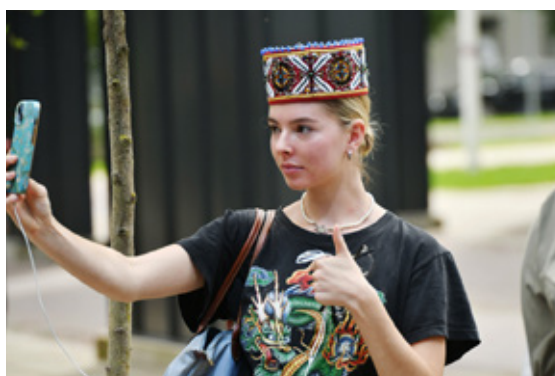
LNVM MŪZU SIMPOZIJĀ

Iekļaujoties Rīgas kultūras programmā, četri Muzeju krātuvē mītošie muzeji – Latvijas Nacionālais vēstures muzejs, Latvijas Nacionālais mākslas muzejs, Rakstniecības un mūzikas muzejs un Rīgas Kino muzejs – apvienoja radošos spēkus, lai 27. jūlijā piedāvātu apkaimes iedzīvotājiem un citiem interesentiem daudzveidīgu kultūrizglītojošu pasākumu “Mūzu simpozijš Pulka sētā”.

^ > Skati Mūzu simpozija norisēs. Foto: Jānis Puķītis un LNVM

Pulka sētas viesi no dienas vidus līdz pat vakaram tika aicināti atklāt Dzegužkalna apkaimes vēstures un ģeogrāfijas noslēpumus, baudīt mūzu iedvesmotus garadarbus – mūziku, deju un dzeju, kino, tēlniecību – un pašiem tvert savu mūzu radošajās darbnīcās.

LNVM sniedza unikālu iespēju nokļūt tuvāk muzejā glabātajām vērtībām, dodoties ekskursijā muzeja krātuvēs (izvēlei tika piedāvāti trīs sākuļlaiki), kur gida lomā iejutās etnogrāfijas, arheoloģijas, numismātikas un citu kolekciju glabātāji, kā arī dažādu materiālu restauratori, no kuriem varēja uzzināt priekšmetu glabāšanas, pētīšanas un restaurēšanas smalkumus. Muzejs aicināja, rodot iedvesmu krātuvju apskatē, piedalīties apkaimes vēstures talkā ar saviem stāstiem, papildinot LNVM projektu Gadsimta stāsti. Savukārt rosinoši iekārtotajā zālājā pie Muzeju krātuves LNVM muzejpedagoģes bija ierīkojušas radošo darbnīcu, kur varēja izpētīt un uzlaikot senus priekšmetus un apģērba daļas un mēģināt laimi galda (vai grīdas) spēlē. ●

^ Ar piedāvājumu skolām iepazīstina LTF muzeja pārstāvis Andris Gailis. Foto: Landa Lagzdiņa

> Pasākuma dalībnieki pie "Dauderu" ieejas un ekskursijā dārzā. Foto: Laura Reine

JAUNĀS SEZONAS IMPULSI PEDAGOGIEM

Vasaras izskaņā, 25. augustā LNV M aicināja uz infodienu "Jaunās sezonas impulsi" sākumskolas, vēstures un sociālo zinību skolotājus, klašu audzinātājus, programmas "Latvijas skolas soma" koordinātorus un ikvienu, kas saistīts ar bērnu un jauniešu izglītošanu, lai pastāstītu par muzeja jaunās sezonas impulsiem: aktuālajām izstādēm un nodarbībām, ekskursijām Latvijas vēstures izziņāšanai un muzejpedagoģiskajām programmām.

^ Par LNV M piedāvājumu skolām stāsta muzeja IKD vadītāja Astrīda Burbicka. Foto: Landa Lagzdiņa

> Ekskursiju izstādē "Satversme 100+" vada Imants Cīrulis. Foto: Landa Lagzdiņa

Infodiena šoreiz notika divās muzeja darbības vietās: pasākums sākās LNV M Brīvības bulvārī 32 ar Izglītības un komunikācijas departamenta vadītājas Astrīdas Burbickas stāstījumu par muzeja aktualitātēm, piedāvājumu skolām, iecerēm Rīgas pili. Turpinājumā LNV M Tautas frontes muzeja pārstāvis Andris Gailis informēja par aktualitātēm un piedāvājumu skolām šajā muzeja struktūrvienībā. Par muzeja jaunākajām izstādēm īsās ekskursijās stāstīja to kuratori: par izstādi "Vainagošanās" – Irita Žeiere un Inīta Heinola, par izstādi "Satversme 100+" – Imants Cīrulis.

Pēc tam pasākuma dalībnieki autobusā tika aizvazināti uz LNV M Dauderiem Sarkandaugavā, kur tos sagaidīja muzeja vadītāja Olga Miheloviča un pēc nelielas, bet gardas kafijas pauzes veda ekskursijā pa "Dauderu" namu, iepazīstināja ar ekspozīciju un piedāvājumu skolām. Pedagogi izmantoja iespēju skatīt namu arī no ārpusē, novērtējot skaisto dārzu kā patīkamu atpūtas vietu skolēnu grupām. Šī diena bija lieliska iespēja pedagogiem gūt jaunu informāciju un ieceres mācību darba dažādošanai un arī nedaudz atpūsties pirms jaunā darba cēliena. ●

< ^ Arheoloģiskie izrakumi
Vijciema pagasta "Aivijās".
21.–23. augusts. Foto: LNVM

IZRAKUMI VIJCIEMA PAGASTĀ

Šajā vasarā, laikā no 21. līdz 23. augustam Vijciema pagasta "Aivijās" LNVM Arheoloģijas departamenta pētnieki Vitolds Muižnieks un Baiba Dumpe, kā arī Etnogrāfijas nodaļas vadītāja Sanita Kalna organizēja arheoloģiskos izrakumus ar mērķi izpētīt iespējamo 19. gadsimta podnieka cepļa vietu.

Ziņas par podnieku Dāvi Iezi (1826–1904) 1958. gadā ieguvusi etnogrāfe Dzidra Feldmane un publikācijās pēc aculiecinieku stāstījuma sniegusi arhaiskas konstrukcijas cepļa aprakstu. Leģendas par podnieka Ieža, saukta Ieziša, darbību Vijciema "Plītiņos" tautas mutē ir dzīvas vēl tagad, tomēr pētnieku rokās līdz šim nebija nonākušas viņa praktiskā darba liecības. Izpētes darbus ierosināja zemes īpašniece Lonija Kurpniece, kura bija atklājusi trauku lausku un ķieģeļu atlūzu koncentrācijas vietu, kas varētu būt saistīta ar senās podniecības pastāvēšanu. Izrakumus atbalstīja Latvijas Arheologu biedrība, šim mērķim organizējot lauku darbu plenēru. Tajā piedalījās arī LNVM Arheoloģijas departamenta galvenās krājuma glabātājas Alise

Gunnarssone un Ilze Mālkaliete, Uzskaites nodaļas vadītāja Līga Palma, kā arī vēsturniece Eva Eihmane un Nacionālā kultūras mantojuma pārvaldes eksperts Mārcis Kalniņš. Ekspedīcijas dalībnieki ir pateicīgi Vijciema pagasta darbiniekiem par sniegto atbalstu.

Trijās izrakumu dienās izpētais objekts patiešām izrādījās saistīts ar podnieka Ieža darbību 19. gadsimta vidū, ko apstiprināja unikāls atradums – trauka fragments ar gadskaitli 1865. Izrakumos tika iegūts liels daudzums trauku lausku, cepļa iekārtas piederumu un stipri degušu ķieģeļu fragmentu, tomēr pati cepļa vieta vēl netika atrasta. Visi keramikas atradumi nogādāti muzejā, kur to izpēte turpināsies. ●

JŪLIJA UN AUGUSTA NOTIKUMI ĪSUMĀ

< No 1. jūlija līdz 13. augustam "Dauderu" nama Lielajā salonā bija skatāma Marijas Matvejevas lielformāta gleznu izstāde "Krāsu dzijums, sajūtu maigums". Izstādes pirmajā dienā notika mākslinieces vadīta meistarklase "Botāniskā ilustrācija ar akvareli "Dauderu" dārzā". Attēlā: skats meistarklasē. Foto: Laura Reine

^ 11. jūlijā Dauderos jau piekto reizi pulcējās grāmatu klubs "Totāls vāks". Šoreiz grāmatmiļi apsprieda lielpilsētu attīlojumu literatūrā. "Totāls vāks" ir Krišjāņa Barona ielas "Jaņa Rozes apgāda" grāmatnīcas grāmatu klubs, kas tiekas katra mēneša otrajā otrdienā, lai apspriestu kādu jaunu, interesantu un aktuālu literatūras tēmu. Attēlā: tikšanās afiša. Autore: K. Pikenena/Kluba dalībnieki tikšanās reizē pie "Dauderu" nama. Foto: Viola Ozoliņa

> 2. augustā Brīvības bulvārī 32 tika gaidīti Senioru dienas apmeklētāji, bez maksas piedāvājot LNVM izstāžu apskati un gida stāstījumu Latvijas vēstures ekspozīcijā. Attēlā: Skats ekskursijā ekspozīcijas sadaļā Latvijas Republika. 1918–1940. Vada Astrīda Burbicka. Foto: LNVM

< ^ 29. jūlija Brīvstediņā Dauderos bija iespēja bez maksas izbaudīt savrupnama gaisotni un apskatīt muzeja pamatekspozīciju un dārzu, kas vasarā īpaši priecē ar ainaviskiem apstādījumiem, interesantu reljefu un dažādu sugu kokiem. 14.00 "Dauderu" namā un dārzā notika bezmaksas ekskursija muzeja gida vadībā. Vakarā dārzā notika kārtējais kultūrtelpas "Strops" pasākums, ko iesāka stīgu trio "Madara", bet pēc koncerta apmeklētāji tika aicināti piedalīties zīda apgleznošanas meistarklasē kopā ar mākslinieku un tekstīla speciālistu Jāni Tropu. Dienas garumā Dauderos apmeklēja 71 cilvēks, kultūrtelpas "Strops" pasākumu – 95. Attēlā: trio "Madara" publicitātes foto

< Šovasar daudzus interesentus Rīgā, Sporta ielas radošajā kvartālā priecēja mākslinieciski košā un radoši iedvesmojošā XXVII Vispārējo latviešu Dziesmu un XVII Deju svētku lietišķās mākslas izstāde "Mēs". Izstādē vienkopus bija pulcējusi vairāk nekā 1300 mūsdienu tradicionālo amatu meistaru – audēju, pinēju, rotkaļu, kokgriezēju, keramiķu – 3500 darbus. Ekspozīcijā pārmantojamības laipu no pagājušā gadsimta sākuma uz mūsdienām veidoja 23 lielformāta Latvijas Nacionālā vēstures muzeja Fotonegatīvu kolekcijas uzņēmumi, kuros Pieminekļu valdes etnogrāfisko ekspedīciju laikā fotofiksēti tradicionālo amatu meistari. Esam lepnī par mūsu talantīgajiem amatniekiem, muzeja un Pieminekļu valdes veikumu, svinot tās simtgadi! Foto: LNVM

^ 26. augusta Brīvstediņā Dauderos varēja izbaudīt ar jaunus izstādes – Sergeja Zinovjeva "Mana Rīga" (vairāk lasiet Ziņneša 7. lpp.) apskati – un ekskursiju "Dauderu" namā un brīvdabas koncertu dārzā. Vakarā muzikālo pasākumu jau ierasti šovasar organizēja kultūrtelpa "Strops": 17.00 notika tikšanās ar mūzikas terapeiti Ivetu Škrabu,

noskaidrojot, kā ar mūzikas terapiju sevi dziedināt ikdienā, bet pielietot noskaidrotās zināšanas praksē aicināja mūziķu kvintets no Vācijas: Kaspars Rumba, Niko Mačavariani, Sebastians Tarbucs, Emīlija Farmere un Hē-Song So. Brīvstediņas piedāvājumu izmantoja 58 apmeklētāji, bet "Stropa" pasākumu – 30. Attēlā: kvinteta publicitātes foto

2023. GADA VASARAS BRĪVSOLĪ

Šajā lappusē – LNVM darbinieku vasaras mirkļi, kas vadīti atvaļinājuma brīvībā un nesteidzīgumā, bet arī darbīgumā un vaļaspriekos (dažu kolēģu vaļasprieki tika veltīti Dziesmu svētku notikumiem – par tiem lasiet Ziņneša 12. lappusē!).

^ Santa: Ja atvaļinājumā katru dienu līst, meži aicināt aicina. Mans guvums gan nav 42 sēnes, kā lasīju vienā Facebook sēņu grupā, bet vienam izgājienam ļoti daudz un visas – bez "iedzīvotājiem". Lasītas Murjāņu apkārtnē. Bija ļoti garšīgas, ceptas vienkārši - sviestā, ar sāli un pipariem. Kas var būt labāks par šo?!

> Agija: Vasaras sākuma īsceļojumā uz Viļņu bija neviltošs prieks par kaimiņu konsekvenci un radošo lidojumu vecpilsētas veikalā, kafējnīcā un citu publisko vietu ieeju izdaiļošanā. Savukārt visu vasaru nebeidz priecēt Latvijas debesis – ar strauji mainīgām krāsām un toņiem un visdažādākos sižetus piedāvājošu dramaturģiju.

< Madara: Manam vīram ir zemnieku saimniecība, nodarbojoties ar biškopību un veidojam arī savu aitu ganāmpulku, lai uzturētu bioloģiski vērtīgu zālāju un padzītu hektāru lielo pļavu. Šovasar piedalījāmies akcijā "Mājas kafējnīcu dienas", apmeklētāju skaits bija pirmajai reizei atbilstošs, lielākoties no tuvējās apkārtnes, un kā pirmais ieradās kolēģis Baibas Dumpes vīrs Einars Dumpis. Ēdienkartē bija pašu saimniecības un kaimiņu lauku labumi: siltumnicas un dārza veltes, jēra gaļa no pašu ganāmpulka, biškopības produkti, kaimiņu ražotais govju piensaldējums. Kultūras programmā bija atsauc uz manām maģistrantūras studijām LMA Tekstila nozarē – žāvu zvērus jeb tekstila skulptūras: aļņus jeb purva briežus, zirgu, Latvijas piena kazus, "aitgovus", pāris latviešu pasaku tēlu un krokodildinozauru. Mums patika, plānojam šādu pasākumu arī nākamgad, gaidīsim ciemos z/s "Priekškalns" Madonas novadā, Mētrienas pagastā, kafējnīcā "Purva briedis"!

< ^ Astrīda: Šisvasaras atpūta ritēja ar domu lūkoties lielas un mazas, tuvākas un tālākas pilsis, un redzeslaukā nonāca Malborkas, Preiļu pils un Lūznavas muiža.

< ^ Zane: Emocionāli brīži Dziesmu svētku laikā un deju uzvedumā "Balts", saulaino dienu ķeršana atvaļinājumā, teju gadsimtu senas pannas likšana lietā cepot bada pankūkas, atvaļinājuma noslēgumā mūsu ziemeļu kaimiņvalsts apciemojums un negaidīta satikšanās Tallinā, Nigulistes baznīcas muzejā ar LNVM krājumā esošo Voltera fon Pletenberga cilni.

> Laura: Augusts šogad iezīmējās ar skaistu vasaras notikumu: mēneša sākumā devos ekskursijā uz Gulbeni un apciemoju Lejasciemi, Beļavas muižu un Stāmerienes pili. No visiem apskates objektiem par gaidītāko ceļojuma galamērķi nosauktu Stāmerienes pili, jo iepazīšanas ar pils vēsturi un fantastiskais skats, kas pavērās uz tās fasādi, sagādāja patiesi skaistus mirkļus.

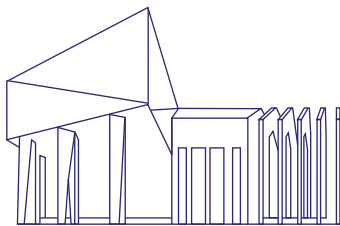
LATVIJAS NACIONĀLAIS VĒSTURES MUZEJS

Brīvības bulvāris 32,
Rīga, LV-1050
Tāl. 67221357
e-pasts: info@lnvm.lv

Nacionālais vēstures muzejs ir trešais vecākais muzejs Latvijā un vienīgais Latvijas vēstures muzejs pasaulē. Kopš dibināšanas 1869. gadā LNVM ir kļuvis par lielāko latviešu tautas muzejisko vērtību krātuvī – tā kolekcijās ir vairāk nekā miljons priekšmetu: arheoloģiskajos izrakumos iegūtas senlietas, rotu un monētu depozi, tautastērpi, tradicionālie darbarīki, tautas lietišķās mākslas darinājumi, sadzīves priekšmeti, fotogrāfijas, dokumenti, kartes, gravīras, gleznas. LNVM organizē izstāžu darbību Latvijā, veido ceļojošās izstādes, sadarbojas ar Latvijas skolām, iestādēm, izdod rakstu krājumus un citas publikācijas. Pēc Rīgas pils renovācijas uzsākšanas un postošā ugunsgrēka 2013. gada jūnijā LNVM pamatekspozīcija un izstādes atrodas pagaidu telpās – namā Brīvības bulvārī 32 (kopš 2014. gada 15. maija).

www.lnvm.lv
www.emuzejs.lnvm.lv

   LNVMuzejs

MUZEJU KRĀTUVE

LNVM krājums, speciālisti,
administrācija

Pulka iela 8,
Rīga, LV-1007
Tāl. 67223004
e-pasts: muzejs@lnvm.lv

Muzeju krātuvē ir izvietots LNVM krājums, strādā muzeja administrācija un speciālisti. Muzeju krātuve ir Baltijas mērogā unikāla, augstākajām drošības un muzeja vērtību uzglabāšanas prasībām atbilstoša celtnē, kurā tiek uzglabāti, dokumentēti, restaurēti un eksponēti vairāk nekā divi miljoni Nacionālā muzeja krājuma vienību.

TAUTAS FRONTES MUZEJA NODAĻA

Vēcpilsētas iela 13/15,
Rīga, LV-1050
Tāl. 67224502
e-pasts: tfm@lnvm.lv

Tautas frontes muzeja nodaļa ir viena no Latvijas jaunāko laiku vēstures liecību krātuvēm, kur atrodams unikālu priekšmetu un dokumentu kopums. Muzejs vēstī par Latvijas tautas neatkarības centieniem 20. gadsimta nogalē, kas tautas atmiņā iemūžināta kā Trešā atmoda, tas glabā vēsturiskās liecības par lielāko Latvijas valstiskās neatkarības atjaunošanas perioda tautas kustību – Latvijas Tautas fronti, atainojot Atmodas laika vēsturiskos procesus, notikumus un dalībniekus.

 tautasfrontesmuzejslnvm
 frontes_muzejs
 tautas_frontes_muzejs_lnvm

DAUDERU NODAĻA

Zāgeru iela 7,
Rīga, LV-1005
Tāl. 67392229; 67391780
e-pasts: dauderi@lnvm.lv

Muzeja nodaļa izvietota vēsturiskā ēkā Sarkandaugavā – bijušā "Waldschlösschen" īpašnieka Ādolda fon Bingnera ģimenes villā. No 1937. līdz 1940. gadam tā kalpoja par Valsts un Ministru prezidenta Kārļa Ulmaņa vasaras rezidenci. Pateicoties trimdas mecenāta un kolekcionāra Gaida Graudiņa ieinteresētībai, 1990. gadā tika izveidots Latvijas Kultūras muzejs "Dauderi". 2010. gadā muzejs kļuva par LNVM nodaļu. Dauderu nodaļa ne vien piedāvā izstādes un nodarbības, bet arī izīrē telpas un brīvības teritoriju dažāda rakstura pasākumiem.

 LNVMdauderi

BUDŽETA UN FINANŠU NODAĻA
finanses@lnvm.lv

ADMINISTRATĪVĀ NODAĻA
irina.zeibarte@lnvm.lv

ZINĀTNISKĀ BIBLIOTĒKA
biblioteka@lnvm.lv

MATERIĀLTEHNISKĀ
NODROŠINĀJUMA
DEPARTAMENTS
martins.strautins@lnvm.lv

ARHEOLOĢIJAS DEPARTAMENTS
arheologija@lnvm.lv

VĒSTURES DEPARTAMENTS
vesture@lnvm.lv

VIDUSLAIKU, JAUNO
UN JAUNĀKO LAIKU VĒSTURES
PĒTNIECĪBAS NODAĻA
imants.cirulis@lnvm.lv

DAUDERU NODAĻA
dauderi@lnvm.lv

TAUTAS FRONTES MUZEJA
NODAĻA
tfm@lnvm.lv

ETNOGRĀFIJAS NODAĻA
etnografija@lnvm.lv

NUMISMĀTIKAS NODAĻA
numismatika@lnvm.lv

UZSKAITES NODAĻA
zane.buza@lnvm.lv

IZGLĪTĪBAS UN KOMUNIKĀCIJAS
DEPARTAMENTS
info@lnvm.lv

RESTAURĀCIJAS DEPARTAMENTS
restauracija@lnvm.lv